

Ժ.02.02 - ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԼԵՂՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (75 ՀԱՐՑ)

1. Լեզվաբանության կառուցվածքը (լեզվաբանական գիտակարգեր ու բաժիններ)
2. Լեզվաբանական գիտակարգեր, նրանց առանձնացման հիմունքները
3. Ընդհանուր լեզվաբանության առարկան ու խնդիրները
4. Պատմահամեմատական լեզվաբանություն
5. Տիպաբանական և զուգադրական լեզվաբանություն
6. Լեզվաբանական միջգիտակարգեր, նրանց առաջացման պատճառները
7. Բանասիրությունը որպես լեզվաբանական միջգիտակարգ
8. Լեզվափիլիսոփայությունը որպես լեզվաբանական միջգիտակարգ
9. Լեզվանշանագիտությունը որպես լեզվաբանական միջգիտակարգ
10. Հանրալեզվաբանությունը որպես լեզվաբանական միջգիտակարգ
11. Հոգելեզվաբանությունը որպես լեզվաբանական միջգիտակարգ
12. Համակարգչային լեզվաբանությունը որպես լեզվաբանական միջգիտակարգ
13. Լեզվաբանության կապը հումանիտար գիտությունների հետ (գրականագիտություն, պատմագիտություն, հնագիտություն, ազգագրություն)
14. Լեզվաբանության կապը ճշգրիտ և բնական գիտությունների հետ (ֆիզիկա, ֆիզիոլոգիա, մաթեմատիկա, ինֆորմատիկա)
15. Լեզվի ուսումնասիրության համաժամանակյա, տարաժամանակյա և ապաժամանակյա (հարաժամանակյա) հայեցակետերը
16. Լեզվի բնորոշումը (բնութագրերը)
17. Լեզուն որպես հասարակական երևույթ
18. Լեզուն որպես հաղորդակցման միջոց
19. Լեզուն որպես համակարգ
20. Լեզուն որպես կառուցվածք
21. Կառուցվածք, նորմա, կիրարկություն
22. Լեզուն որպես նշանային համակարգ
23. Լեզվական նշանի առանձնահատկությունները
24. Լեզուն որպես պատմական երևույթ. լեզվի զարգացումը
25. Կենդանի և մեռած լեզուներ
26. Լեզու և մտածողություն
27. Արտահայտության և բովանդակության պլաններ
28. Լեզու, խոսք, լեզվախոսություն

29. Լեզվի գործառույթները
30. Լեզվի գոյության տարբերակային ձևերը (հասարակական, տարածական, գործառական)
31. Լեզվի գոյության հնչյունային և գրային ձևերը, գրի ծագումը և զարգացումը. գրային համակարգեր
32. Հնչույթագրություն, գրադարձություն և տառադարձություն
33. Լեզվական մակարդակներ, միավորներ և տարբերակիչ հատկանիշներ
34. Լեզվի հիմնական միավորները (հնչույթ, ձևույթ, բառ, նախադասություն)
35. Վերհատույթային միավորներ (շեշտ և հնչերանգ)
36. Լեզվաբանության բաժիններ, նրանց առանձնացման հիմունքները
37. Հնչաբանություն և նրա ենթաբաժինները
38. Բառագիտություն և նրա ենթաբաժինները
39. Բառարանագիտություն և բառարանագրություն, բառարանների տեսակները
40. Բառակազմագիտության ուսումնասիրության առարկան ու խնդիրները
41. Դարձվածաբանության ուսումնասիրության առարկան ու խնդիրները
42. Քերականություն և նրա ենթաբաժինները
43. Ձևաբանության ուսումնասիրության առարկան ու խնդիրները
44. Շարահյուսության ուսումնասիրության առարկան ու խնդիրները
45. Տեքստի լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկան ու խնդիրները
46. Քերականական կարգեր, նրանց դասակարգման սկզբունքները
47. Անվանական քերականական կարգեր
48. Բայական քերականական կարգեր
49. Ածականների բաղդատականության կարգը
50. Քերականական իմաստների արտահայտման միջոցները
51. Խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները
52. Հնչույթի բնորոշումը
53. Հնչյուն և հնչույթ
54. Հնչյունափոխությունը և նրա տեսակները
55. Հնչյունական օրենք
56. Վանկի բնորոշումը
57. Բառի սահմանումը. բառը որպես նշանային մակարդակի հիմնական միավոր
58. Բառային կազմ և հիմնական բառաֆոնդ
59. Բառապաշարի շերտերը ըստ ծագման և գործառության
60. Բառ և տերմին, տերմինաբանություն և տերմինահամակարգեր
61. Բառույթ, բառ և բառաձև
62. Բառիմաստ, իմաստային եռանկյունի
63. Ձևույթը որպես միջմակարդակային միավոր. ձևույթների տեսակներն ու դիրքային տարբերակները
64. Բառակապակցություն և շարույթ
65. Բառակապակցություն և նախադասություն
66. Նախադասությունը որպես ստորոգական մակարդակի միավոր
67. Նախադասությունների դասակարգումն ըստ կառուցվածքի

68. Նախադասությունների դասակարգումն ըստ հաղորդակցական նպատակի
69. Տեքստ և պարբերություն
70. Լեզուների դասակարգման սկզբունքները
71. Լեզուների աշխարհագրական դասակարգումը
72. Լեզուների ծագումնաբանական դասակարգումը
73. Լեզուների տիպաբանական դասակարգումը
74. Լեզուների հասկացական (կոնցեպտուալ) դասակարգումը
75. Լեզվական տիպերի պատմական զարգացումը

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (25 ՀԱՐՑ)

1. Մեթոդ, մեթոդիկա, մեթոդաբանություն
2. Լեզվաբանական մեթոդների ընդհանուր դասակարգումը
3. Համեմատություն, զուգադրություն, հակադրություն
4. Պատմահամեմատական մեթոդ. ներքին և արտաքին վերականգնումներ
5. Լեզվաժամանակագրության կամ գլոտտոլոգիայի մեթոդ
6. Լեզվաբանական հնէաբանություն
7. Լեզաբանական աշխարհագրություն և զուգաբանությունների մեթոդ
8. Տարածքային լեզվաբանություն և լեզվամիություն
9. Բաշխական մեթոդ
10. Կադապարման կամ մոդելավորման մեթոդ
11. Փոխակերպական մեթոդ
12. Քանակական մեթոդներ
13. Փորձառական մեթոդներ
14. Իմաստաբանական մեթոդներ
15. Ստուգող մեթոդներ
16. Ընդհանուր և մասնավոր տիպաբանություն
17. Տարաժամանակյա և համաժամանակյա տիպաբանություն
18. Լեզվական տիպի ըմբռնումը
19. Ընդհանրությունների (ունիվերսալիաների) դասակարգումը
20. Պատմահամեմատական լեզվաբանության ձևավորումը և զարգացման փուլերը
21. Հնդեվրոպական նախալեզվի գոյության ժամանակի և հնդեվրոպացիների նախահայրենիքի տեղադրության հարցերը
22. Հնդեվրոպական լեզուների դասակարգումը
23. Հայերենը որպես հնդեվրոպական լեզու
24. Հնդեվրոպական հոլովման և խոնարհման համակարգերը
25. Կոկորդային հնչյունների տեսությունը

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Աղայան Է. Բ. , Լեզվաբանության հիմունքներ, Ե, 1987,
2. Աղայան Է. Բ. , Ժամանակակից հայերենի հոլովումը և խոնարհումը, Ե, 1967,
3. Աղայան Է. Բ. , Հայ լեզվաբանության պատմություն, հտ. հտ.1,2, Ե., 1958, 1962,
4. Գաբրիելյան Յու. Մ., Հայերենը և նախահնդեվրոպական լեզուն, Ե., 2002,
5. Հյուբշման Հայնրիխ, Հայագիտական ուսումնասիրություններ, 2004,
6. Մեյե Անյուան Հայագիտական ուսումնասիրություններ, 1978
7. Ջահուկյան Գ. Բ., Ժամանակակից հայերենի տեսության հիմունքները, Ե, 1974,
8. Ջահուկյան Գ. Բ., Լեզվաբանության պատմություն, Ե., հտ. I, 1960, հտ. II, 1962,
9. Ջահուկյան Գ. Բ. , Հայոց լեզվի պատմություն. նախագրային ժամանակաշրջան, Ե., 1987,
10. Ջահուկյան Գ. Բ., Հայոց լեզվի տեսության և պատմության հիմնահարցերը, Բ., 2001,
11. Апресян Ю., Идеи и методы современной лингвистики, М., 1966,
12. Березин Ф. М., Головин Б. Н., Общее языкознание, М., 1979,
13. Бенвенист Э., Бенвенист Общая лингвистика, М., 1974,
14. Джаукян Г. Б., Уневерсальная теория языка, М., 1999,
15. Джаукян Г. Б., Сравнительная грамматика армянского языка, Е., 1982,
16. Засорина Л. Н., Введение в структурную лингвистику, М., 1974,
17. Кодухов В. И., Общее языкознание, М., 1974,
18. Мейе А., Введение в сравнительное изучение индоевропейских языков, М.- Л., 1938 ,
19. Новое в лингвистике, вып. I, II, III, IV, М., 1960 – 1965,
20. Савченко А. Н., Сравнительная грамматика индоевропейских языков, М., 1974,
21. Семереньи О., Введение в сравнительное языкознание, М., 1980,
22. Степанов Ю. С., Основы общего языкознания, М., 1975,
23. Общее языкознание (формы существования, функции, история языка), М., 1970,
24. Общее языкознание (внутренняя структура языка), М., 1972,
25. Общее языкознание (методы лингвистических исследований), М., 1974,
26. Реформатский А. А., Введение в языковедение, М., 1967 (նաև հետագա հրատ.):